Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція пôдъ ч. 13 улиця Жуліньского.

Письма приймають ся лишь франкованŷ.

Рекламаціи неопечатанŷ вôльни вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Адміністраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провінціи:

на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:

на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 68. Недѣля 24 Марта (5) Цвѣтня 1891. Рôкъ I.

Львôвъ, дня 4 Цвѣтня 1891.

Подаючи вѣсть, що посолъ до Рады Державнои, п. Романчукъ, запросивъ всѣхъ своихъ товаришѣвъ-послôвъ до Львова на день 6 с. м. на спôльну нараду занотували мы также и деякŷ зъ тыхъ голосôвъ, котрŷ пôддають нашимъ посламъ, що головно повинно бути предметомъ ихъ нарады. Нинѣ хочемо и мы свôй голосъ въ сѣй справѣ пôднести.

Безперечно була то дуже добра гадка, щобы послы нашŷ, закимъ ще выберуть ся до Вѣдня, зъѣхались разомъ; щобы тŷ, котрŷ ще не знають ся зъ собою, познакомились таки тутъ дома, та щобы всѣ разомъ нарадились и порозумѣли ся, якъ мають заступати въ найвысшôмъ тѣлѣ законодавчôмъ той народъ, котрый ихъ выбравъ, якъ мають тамъ поступати, зъ кимъ лучити ся, чого и вôдъ кого щось жадати и т. и. Въ нинѣшну пору таке порозумѣне есть тымъ потрѣбнѣйше, бо рускŷ послы повиннŷ ясно видѣти цѣль свою и енерґічно та смѣло до неи стремѣти. Не безъ важнои причины въ виду ситуаціи парляментарнои насуваєсь пытане, зъ кимъ лучити ся рускôй репрезентаціи въ Радѣ Державнôй? На се пытане вôдповѣдь чей же не трудна. Хто лишь трохи руководивъ бы ся розумомъ політичнымъ, зрозумѣвъ бы заразъ, яке становище мають заняти рускŷ послы. Насамперед руска репрезентація мусить поступати консеквентно по тôй дорозѣ, на яку вступили не лишь поодинокŷ членыи тои репрезентаціи, але взагалѣ и цѣла руска суспôльность, дбаюча про добро свого народу, про добро краю и державы. Передовсѣмъ треба зважити то, що якъ край, такъ ще бôльше держава потребують въ нинѣшну пору бôльше, якъ коли небудь спокою; годѣ було бы рускôй репрезентаціи — чого навѣть не припускаємо — лучити ся зъ тыми елементами, котрŷ лишь заколотъ вносять. Але есть можлива и друга рѣчь: руска репрезентація могла бы сполучити ся зъ якимись спокôйнѣйшими, умѣреннѣйшими елементами; но тутъ заразъ насуваєсь пытане: Якій хосенъ зъ того? Де консеквенція? По нашôй думцѣ, коли Русины шукали вже въ краю зближеня до польского народу и то бодай въ маленькôй мѣрѣ зробили, а зъ другои стороны знайшли также прихильнôсть, то тымъ бôльше повинна теперь руска репрезентація зблизити ся до польскои и яко одна цѣлôсть репрезентувати цѣлый край. Тымъ була бы дана не лишь сильнѣйша и бôльша основа до дальшого всесторонного порозумѣня зъ Поляками въ краю, але скрѣпила бы становище Русинôвъ и супротивъ правительства, и тогды далось бы чейже скорше не одно осягнути, чого въ противнôмъ случаю не можна бы сподѣвати ся. Не треба спускати того зъ ока, що становище польскои репрезентаціи есть нинѣ, будь що будь, далеко сильнѣйше, якъ якои небудь другои партіи парляментарнои, або якъ коли небудь зможе бути становище репрезентантôвъ рускихъ. А и правительство глядить нинѣ зовсѣмъ инакше на репрезентаціи краѣвъ о мѣшанôмъ населеню, якъ може колись глядѣло; поучене досвѣдомъ въ Чехахъ, оно певно не прихилить ся на ту сторону, котра могла бы робити єму, та ще и въ теперѣшну пору, лишь новый клопôтъ своими стремленями, котрŷ бы лишь безъ потребы дразнили другу сторону и выкликували роздоръ та сварню а нѣякъ не причиняли ся до позитивнои працѣ. Таке поступоване не спонукувало бы правительства до нѣчого, ба противно, оно мусѣло бы рѣшучо противъ него выступити, а тогды якъ разъ руска репрезентація осягнула бы противну цѣль, якъ ту, до котрои стремѣла. А якŷ наслѣдки настали бы зъ того въ краю? Мы вернулись бы не лишь до того стану, якій бувъ давнѣйше, але ще бы єго и погôршили. Сихъ кôлька слôвъ уважали мы за вôдповѣдне сказати передъ тымъ, закимъ зберуть ся рускŷ послы на нараду. Нехай и ихъ они розважать.

Проектъ сѣтей желѣзниць льокальныхъ

въ Галичинѣ.

По мысли ухвалы соймовои вôднѣсъ ся Выдѣлъ краєвый ще тамтого мѣсяця до Выдѣлôвъ краєвыхъ иншихъ краѣвъ коронныхъ о надôсланє датъ дотычачихъ ліній желѣзничихъ, теперь же приступивъ до точного и подрôбного розслѣдженя справы тои и взявъ ся збирати дальшій матеріялъ, та розôславъ квестіонарь въ справѣ датъ, потрѣбныхъ до

ДВА СЫНЫ.*)

(МАРКА ВОВЧКА.)

1.

Чоловѣкъ умеръ, двоє дѣточокъ менѣ покинувъ, два сыны. Треба менѣ заробляти, треба своихъ дѣтей годувати. Не справлюсь сама. Те продала, те продала, усе попродала. Важко намъ убогимъ своє добро збувати, що въ насъ кровею обкипѣло!

Збула.... клопочу ся бѣдкаю ся зъ ночи до ночи. Нѣколи гараздъ и дѣточками втѣшатись....

А дѣти ростуть, уже и вють ся коло мене и щебечуть, мои соловейки.

2.

Андрѣйко бувъ у мене повновидый, ясноокій, кучерявый; веселый бувъ хлочикъ, жвавый. Було за день добре менѣ впече ся своєю пустотою, а ще лучше розважить. И посварю и поцѣлую єго. Вôнъ бувъ старшенькій.

А що вже Василько, — тихій сумирный: и въ хатѣ не чути, и на дворѣ не видно. Бувъ якійсь задумливый зъ малку. Чи те, що вôнъ у таку тяжку годину народивъ ся, чи таку вдачу єму Богъ давъ....

Андрѣйко село обѣжить — верне ся червоный, смѣючи ся, пустуючи; а сей, гляди, пôдъ хатою денебудь сидѣти буде: землею пересыпає ся, або зѣля всякŷ вышукує; розкопує щось — хробачка выгребе або мотылька вловить, дивить ся, думає.... Гукне Андрій, вôнъ весь издригне ся. Якъ коли, то бувало ляже въ садку, та цѣлѣсенькій день и пролежить нерухомо, мовь прислухає ся до чого.

— Що се задумавъ ся, сыну? — пытаю.

— Думаю, якій сей свѣтъ великій, нене!

Ще хлопямъ бувъ, приземкомъ, а всѣ вже зѣля знавъ: и якъ зве ся, и де и коли процвѣтає, и якимъ цвѣтомъ; знавъ, коли пташки у вырей*) вôдлѣтають, и коли прилѣтають зъ вырею — усе вôнъ тоє знавъ.

— Сежь єму такъ Богъ давъ! — бувало кажуть менѣ люде. — Не хайте єго се єму такъ Богъ давъ!

3.

Ото було тыми вечерами довгими осѣнными, якъ вже стомить мене робота, заберу обоє до себе на колѣна, та почну на добрый розумъ навчати — якъ вмѣю, такъ и навчаю.... Розказую имъ про те, и про друге, — толкую ся зъ ними. Отже мôй Андрѣйко хутко и заскучає; такъ уже и варить ся: очи собѣ тре, и позѣває и зôтхає: „Пустѣть вже мамо!“ просить ся. А скоро пустила, чого не загадає! и гомонить и пустує, поки ажь сонъ зможе. А Василько буде хочь цѣлѣсеньку нôчь тую довгу и зо мною сидѣти, мене слухати, та менѣ въ очи миленько дивлячись.

Поснемо. Въ ночи прокинешь ся, не спить Василько мôй.

— Сыну, чому не спишь?

— Такъ, не хоче ся!... А чого, то мамо, нôчь темна, невидна?

— Такъ Богъ давъ, дитино, що темно въ ночи.... Спи! — кажу єму: — спи!

Вôнъ и змовкне.... Тôлько довго єще несупокôйно ворочає ся.

Бувало, якъ мѣсяць въ оконечко засвѣтить, Василько дивить ся, очей не зводячи. А я вôдъ людей чула, що не добре, якъ на сонныхъ дѣтей мѣсяць сыпле промѣнемъ, то и укрываю ихъ и наказую Василеви: „Не дивись Василечку на мѣсяць — не годить ся!“ Вôнъ и зôтхне.... То вже въ ряды-годы упаде така нôчка, щобь вôнъ спочивъ тихимъ духомъ, або зовсѣмъ нема єму сну, або-жь сны несупокôйнŷ снять ся.

Андрѣйко не такій. Уже зоря занялась, вже и сонечко зôйшло, а вôнъ мôцнымъ сномъ высыпляє ся, розкинувъ ся, розгорѣвъ ся.... Якъ єго зъ вечера трудно упорхати, такъ и пôдняти въ ранцѣ. А прокинувъ ся вôнъ, мôй пустунчикъ, — и гукомъ єго въ хатѣ, ажь сохи движать! Нужь бѣгати, гомонѣти, гайнувати, ажь усе пôде жужмомъ! А само таке раде, веселе, миле!.... Де то вже — хочь жалко, не жалко — а треба впинити: и пострахаєшь бувало, и покрикнешь на него....

Василько меншій а навчає старшого брата. Андрѣйко скорый бувъ, палкій якъ искра: то бувало тричи на день и бôльше посварить ся

---

*) Гляди рубрику: Штука наука и література.

*) Выреємъ называють люде теплŷ краѣ, куды деякŷ птицѣ на зиму вôдлѣтають.

уложеня проекту сѣтей желѣзниць льокальныхъ, та приближеныхъ коштôвъ ихъ будовы, удержаня и руху. Квестіонарь сей обôймае слѣдуючіи питаня:

I. Котрû лініи желѣзниць льокальныхъ були бы пожаданû, котрû зъ ліній тыхъ суть найважнѣйшû и найскорше потрѣбнû, котрû знову менше важнû?

II. Для кождои зъ проектованыхъ ліній потреба подати головну мѣсцевôсть, до котрои рухъ комунікаційный веде; мѣсце, де лінія починае ся, кôнчить ся, або лучить ся зъ иншою; всѣ мѣсцевости, якû мусѣлабъ она обняти, важнѣйшû мѣсцевости або заклады, котрû лінія обслугувати мае. Дальше мае бути подана цѣль пропонованои лініи, именно, чи есть нею сполучене головнои мѣсцевости зъ желѣзницею вже истнуючою; чи улекшене вывозу головного продукту одного або больше мѣсцевыхъ предприемствъ, або и улекшене привозу предметôвъ больше потрѣбныхъ? Опôсля иде докладне представлене околицѣ и людности, головнû продукты и ихъ вывôзъ, пересѣчна цѣна теперѣшного транспорту; найменшій щоденный рухъ особовый, якого надѣяти ся можна, и найменшій рôчный рухъ товаровый. Дальшû питаня вôдносять ся до справы коштôвъ, конечныхъ при заведеню желѣзниць. Туть бажае Выдѣлъ краевый дôзнати ся, чи о концесію старали бы ся нарокомъ до того завязанû спôлки, чи може особы приватнû, повѣты и громады и якими средствами причинилибъ ся они до покрытя коштôвъ.

На питаня сесû, мають Выдѣлы повѣтовû вôдповѣсти въ протягу трехъ мѣсяцѣвъ.

Той квестіонарь розôславъ Выдѣлъ краевый товариствамъ господарскимъ, товариству нафтовому въ Горлицяхъ, дирекціи доменъ державныхъ, маґістратамъ мѣстъ Львова и Кракова, жерельнымъ заведенямъ въ Щавници, Ивоничу, Любѣни, Римановѣ и Трускавци, а дальше слѣдуючимъ зарядамъ большихъ дôбръ: Бѣльче, Броды, Бережаны, Бускъ, Хоростковъ, Червоногородъ, Диковъ, Дембиця, Ягольниця, Яновъ, Камѣнка, Копычинцѣ, Красичинъ, Крешовичѣ, Ланцутъ, Мошковъ, Мѣльниця, Монастериска, Мышкôвцѣ, Низько, Павлосѣвъ, Пеняки, Перегиньско, Радехôвъ, Сколе, Скалатъ, Скала, Тычинъ, Вязôвниця, Выгода, Збаражь и фондація ґр. Ст. Скарбка.

Выдѣлъ краевый вôднѣсъ ся также до Дирекцій желѣзницѣ державнои въ Краковѣ и Львовѣ, до желѣзницѣ Кароля-Людвика, до желѣзницѣ Пôвнôчнои и до Рады надзорующои коломыйскихъ и буковиньскихъ желѣзниць льокальныхъ, зъ просьбою о заявлене, чи и въ якій спосôбъ, схотѣли бы повысше наведенû желѣзницѣ пôдпомогти будову взглядно експльоатацію пропонованыхъ желѣзниць.

Зважившы, що справа сеся лежить не лишень въ интересѣ краю, но що дотычить она добра цѣлои державы, вôднѣсъ ся Выдѣлъ краевый до ц. к. Намѣстництва зъ прозьбою, щобы оно взяло пôдъ розвагу питане, чи не булобы пожаданымъ порозумѣне Выдѣлу краевого зъ ц. к. Правительствомъ и спôльне уложене проекту льокальныхъ желѣзниць.

Переглядъ політичный.

Зборы консервативныхъ властителѣвъ большои посѣлости зъ Чехіи, вôдбудуть ся на запрошене ґр. Фридриха Кінского дня 8 с. м. На зборахъ тыхъ буде обговорювати ся ситуація политична.

Graz. Tagespost оголосила вымимки зъ листу пос. Думрайхера до одного зъ своихъ товаришôвъ въ Цельовацу, пос. Мора, зъ котрыхъ показуе ся, що сполучена лѣвиця въ часѣ, коли вели ся переговоры въ справѣ утвореня большости парляментарнои, не хотѣла нѣякъ пристати на то, щобы она лучила ся зъ клюбомъ Гогенварта, а приставала лишь на то, щобы получитись зъ Поляками и клюбомъ Короніного. Коли вôдтакъ вôдбула ся конференція зъ пос. Яворскомъ и той поставивъ за условія, щобы и клюбъ Гогенварта втягнути до большости, лѣвиця на то не пристала и черезъ то розбились дальшû переговоры.

Зъ Петербурга наспѣла вѣсть — не знати лишь на скôлько правдива — що царь, довѣдавшись о атентатѣ въ Софии, мавъ заразъ приказати Хитрову, щобы вôнъ выѣхавъ зъ Букарешту а посолъ россійскій зъ Лісбоны, щобы прийшовъ на его мѣсце. Загально говорять, що царь есть дуже невдоволеный зъ поступованя панславістôвъ, котрû лишь компромітують Россію передъ свѣтомъ, але не може опертись тôй партіи, котра нинѣ есть всемогучою въ Россіи.

Въ кругахъ политичныхъ говорять, що Россія носить ся зъ гадкою скликати конференцію до Константинополя, въ справѣ мандату на ґенеральне ґубернаторство у Всхôдной Румеліи. Говорять также, що Россія, зô взгляду на то, що вже тôлько точокъ берлиньского договору упало, зажадае реституціи санъ-стефаньского договору.

Egyetertes дôставъ зъ Бѣлграду таку вѣсть: Король Миланъ зажадавъ вôдъ сербского правительства, щобы оно выплатило ему 6 міліонôвъ франкôвъ (3 міл. зр.) и умѣстило ихъ въ однôмъ зъ французскихъ банкôвъ, зъ котрыхъ то грошей вôнъ мôгъ бы жити. Правительство не хоче на то нѣякъ згодити ся, а президентъ міністрôвъ Пасичь скликавъ бувъ минувшого понедѣлка до себе клюбъ радикалôвъ на нараду, на котрôй представивъ оно жадане короля. Клюбъ постановивъ то жадане безусловно вôдкинути. Колибъ не удало ся по доброму погодити Милана зъ Наталією, то правительство було бы змушене усунути ихъ обое зъ Бѣлграду.

Новинки.

— **Е. Екcц. Намѣстникъ ґр. Бадені** візитувавъ оногды мужеску семінарію учительску, звидѣвъ цѣле заведене, вôдтакъ бувъ на годинѣ професора Тисовского, учителя Дрежипольского, а опôсля въ школцѣ въ клясѣ учителя Свехла. Вчера бувъ Е. Ексц. п. Намѣстникъ въ IV ґімназіи въ VIII кл. на лекціи латины проф. Дольницкого, въ клясѣ VII а. на лекціи историі проф. Фридриха, въ класѣ VII б. на лекціи историі проф. Рудницкого, а на конець въ клясѣ V с. на лекціи латины суплента Ржепиньского.

— **Краева Рада Школьна** зачислила дрѣгій рôчникъ „Учителя", орґанъ руского Товариства педаґоґічного до ряду книжокъ, дозволеныхъ до закупленя для бібліотекъ школьныхъ.

— **Конкурсы.** Выдѣлъ краевый розписавъ зъ речинцемъ до дня 15 сѣчня с. р. конкурсъ на посаду инжиніра асистента и также на посаду практиканта въ краевôмъ бюрѣ меліораційнôмъ. — Президія суду окружного въ Самборѣ оголошуе зъ речинцемъ до 15 с. м. конкурсъ на посаду судьѣ повѣтового въ Долинѣ.

— **Островъ коло Сокаля**, стація желѣзницѣ ярославско-сокальскои отверта вже вôдъ 1 с. м. для кореспонденціи приватнои зъ обмеженою службою дневною.

— **Рускû женщины зъ Галичины и Украины** задумують выдати другій альманахъ літературныхъ творôвъ самыхъ женщинъ. Першій альманахъ выйшовъ передъ кôлькома лѣтами у Львовѣ п. заг. „Першій Вѣнокъ".

— **Пос. Щепановскій** принявъ мандатъ до рады державнои зъ львôвскои палаты торговельнои.

— **Новû марки почтовû** по 20, 24, 30 и 50 кр., заводить теперь міністерство торговлѣ. Дотеперѣшнû значки по тôй цѣнѣ буде можна уживати лишь до 1 вересня 1891.

— **Изъ Старого мѣста** доносять, що тамъ волочить ся по селахъ якійсь молодый жидъ, бльондинъ середного росту, Бравнайсъ, мае бути зô Львова, зъ професіи годинникарь, выманюе вôдъ людей годинники мѣбы-то до направы и заразъ же зъ ними щезае. Такъ зробивъ у гр. кат. священика въ Тершовѣ (пôдъ Старымъ мѣстомъ), зъ вôдки зъ двома срѣбными годинниками, взятыми до направы, пропавъ безъ слѣду и доси ще его не вôдшукали.

— **Продажь дôбръ Камѣнка Струмилова,** власнôсть ґрафинѣ Міровои, показалась неправдивою вѣстію.

— **Славного убійника Павляка,** що разомъ ще зъ другимъ допустивъ ся бувъ страшного убійства въ желизничнôмъ возѣ на двохъ аґентахъ купецкихъ въ Россіи, зловили наконець въ бессарабскôй ґуберніи и привезли до Новои Ушицѣ. Въ часѣ, коли поліція его шукала, вôнъ сповнивъ бувъ кôлька крадежей та и одно душегубство.

— **Злизувати илямы** зъ чорнила есть у школярôвъ звычай дуже поганый и шкôдливый, и може стати ся причиною дуже тажкои слабости. Въ мѣстѣ Королевця тринацятьлѣтный хлопець, не маючи пôдъ рукою бібулы, злизавъ пляму зъ чорнила и занедуживъ зъ того дуже небезпечно. Лице и языкъ запухли ему а лѣкарѣ сконстатували у него закажене крови.

— **Въ очахъ матери хопивъ орелъ дитину.** На Угорщинѣ, въ мѣсцевости Курба Апатфалю, бавилось 3 лѣтне дитя желѣзничого будкаря на подвôрю, межи дробомъ. Нечайно, напраснымъ гономъ, упавъ межи дрôбъ величезный орелъ татрянскій, а вхопивши дитину у свои кôхтѣ, понѣсъ у воздухи. Пôдчасъ того, батько дитины уставлявъ недалечко зворотницю на торѣ, а мати, въ немôчнôй роспуцѣ, дивилась зъ вôкна, якъ орелъ кружлявъ и чимъ разъ высше пôдносивъ ся у воздусѣ зъ еи найдорожшимъ скарбомъ, зъ еи надѣею. Пôрване дѣтвака було дѣломъ хвильки, тому о якôмсь ратунку у бесѣды бути не могло.

зъ дѣтьми на улици, або побе ся за яку пустоту.

— Андрѣйку! — каже тогдѣ Василь: — а що ты невеселый?

— Бивъ ся — отъ що!

— Отожь и бачишь, Андрѣйку, що за твою пустоту тобѣ и не минулось: а якбы ты не заводивъ, то и не смутковавъ бы теперь, и не стыдно булобъ, що тебе побито!

А Андрѣйко ему свое: „И, такъ сидѣти нудно!" Та знов югне зъ хаты, и слѣдъ загувъ.

Тихій бувъ Василько, розсудливый. Кто его на розумъ добрый наставлявъ, Господь его знае! Чи пôйде бувало, чи не пôйде до товариша, вже и повернувсь, вже и дома: не засидить ся, не заграе ся нѣгдѣ. Такъ и зрôсъ на самотѣ самъ изъ собою.

Не говôркій бувъ, не смѣшливый. У кого вже вôнъ вдавъ ся такій! Андрѣйко, то всѣхъ у селѣ знае. Робить яке дѣло, щирымъ серцемъ робить, а годинку урве собѣ на гуляне парубоцке! Сей же, якъ до чого ставъ, и очей не зведе и думки нѣ на-що не зверне — уся душа его въ роботѣ.

4.

Дѣти мои! дѣти мои!

Пройшла въ насъ чутка — рекрутчина сего року буде. Якъ я почула, наче мене холодомъ обняло. Поглянула на своихъ сынôвъ парубкôвъ: що-то за хороші, за молодû, Боже мôй добрый!

Одного ранку — бодай такого нѣкто не оглядавъ! — сказано менѣ, що на чрезъ Андрѣйко у рекруты...

Збираю остатне, споряжаю его... Яково-то свою дитину на лихо, на бѣду выряжати! Кто того не знае, нехай-же матери спытае!.. А вôнъ то на моихъ очахъ ажь привявъ... Где той погляд молодецкій, где той усмѣхъ веселый!

Чи менѣ-жь те оповѣдати, що не лишь ненька стара хлопцеви серденько слезми вялила? Плакали и молодû очи за нимъ, за его гарною вродою! Любо вôнъ пѣсни выспѣвуе бувало ясными зорями. Голосъ его по всему селу розлягае ся. Отъ же и выспѣвавъ собѣ дѣвчину любу та гарну. Лѣтнои поры, тихими та теплыми ночами, лежу бувало довго безъ сну,— думаю та горюю, и чию бувало розмову ихъ тиху та любу... Сподѣвалась я невѣсточки, якъ ластôвочки, собѣ на утѣху... Пôйшла моя, сподѣванка слѣдомъ за рекрутами!...

5.

Казано въ середу везти новобранцѣвъ по обѣдѣ. Сижу я та дожидаю тои годины,—коли вбѣгае мôй Василько, задыханый, блѣдый, а за нимъ два чоловѣки въ хату.

— Панѣ-матко! спорядѣть обохъ: велено и Василя брати!

Я вѣры имъ не йму. „Не буде сего! адже вôнъ одинъ теперь у мене!"

— Нѣ, мамо,—промовивъ Василь:—такъ дѣйсно есть, якъ они сказали!...

И всѣ мене вмовляють, а у мене серце наче замерло: и чую, що говорять, и бачу ихъ, а до серця нѣщо менѣ не доходить.... (*К.б.*).

Всячина.

— **На выставѣ въ Чікаґо** мае бути поставлена вежа, котра пôсля проекту буде мати 1.100 стôпъ высоты; три поверхи: перший на высотѣ 200, другій 400, а третій на высотѣ 1000 стôпъ по надъ землею; плятформы мають помѣстити загаломъ 80.000 особъ; пôдношене и зношене людей мае вôдбувати ся запомочію віндъ, що роблять 700 стôпъ на одну мінуту, а въ годинѣ перевезуть 16.000 народу. На самôмъ вершку вежѣ мае повѣвати великаньска хоруговь Сполученыхъ Державъ американьскихъ, а кошты будовы цѣлои вежѣ мають выносити 2 міліоны долярôвъ. Выстава мае вôдбутись доперва въ 1892 роцѣ...

— **Штуки доказавъ** кравець Беннетъ, котрого недавно тому арештовано въ Чікаґо въ Америцѣ. Дванацять лѣтъ тому назадъ оженивъ ся вôнъ бувъ въ Швеціи, а коли ему по роцѣ народилась дитина, покинувъ жѣнку и поѣхавъ до Америки. Въ Ню-Иорку оженивъ ся вôнъ заразъ по своѣмъ приѣздѣ другій разъ, але живъ зъ другою жѣнкою лишь рôкъ и десять мѣсяцѣвъ; одного дня щезъ вôнъ десь и появивъ ся въ Філядельфіи, де побравъ ся зъ третою жѣнкою. Але при тôй не довго побувъ; въ Бальтіморе оженивъ ся зъ четвертою, а коли она по роцѣ привела ему на свѣтъ дитину, покинувъ и ею. Довше живъ вже зъ пятою жѣнкою, бо ажь чотири роки и мавъ зъ нею двоє дѣтей. Опôсля и ту покинувъ та оженивъ ся въ Новôмъ Орлеанѣ до шесть мѣсяцѣвъ ажь зъ двома хорошими дѣвчатами. Очевидно двѣ жѣнки въ однôмъ мѣстѣ були ему не на руку, бо вôнъ втѣкъ вôдъ нихъ зновъ до Чікаґо. Тутъ оженивъ ся зъ осьмою, красною молодою дѣвчиною и та ажь его зрадила. Вôнъ зарабляв богато грошей а хоч живъ дуже ощадно, то все таки не мôгъ нѣчого заощадити. Жѣнка дивувалась тому и стала разъ переглядати его паперы та выкрыла, щоôнъ крôмъ неи мае ще сѣмъ жѣнокъ, котрымъ що тыждня посилає одного таляра. Коли она стала ему за то докоряти, то вôнъ присягавъ ся, що лишь еи одну любить, але жѣнка мимо того дала знати о всѣмъ до поліціи. Коли поліція прийшла его арештувати, застала его якъ разъ, що вôнъ выбиравъ ся вже шукати девятои жѣнки.

Штука, наука и література.

— **Wiener Allgemeine Zeitung** мѣстить въ додатку до ч. 3877 зъ 1 н. ст. цвѣтня с. р въ фейлетонѣ перекладъ украиньского оповѣданя „Два сыны“ Марка Вовчка [Zwei Söhne. Vorgänge in einem Mutterherzen. Aus dem Kleinrussischen von Marko Wowczok] и додае: „Подаемо нашимъ читателямъ въ сѣй студіи цѣкавый поетичный утвôръ зъ мало-рускои літературы, однои вѣтви пôвнôчного письменства, зъ котрого не надто часто пробивають ся до насъ голосы“.

Господарство, промыслъ и торговля.

Горохоѣдъ.

Хто бы то гадавъ, що иногдѣ таке мале звѣрятко, що ледви его окомъ добачишь, наробить такои щкоды, що ажь за голову возмешь ся. Такимъ малымъ звѣряткомъ, але дуже великимъ шкôдникомъ въ господарствѣ, есть малесенькій, бо ледви 2 лініи, значить се, шесту часть цаля довгій хрущикъ, котрого называють „горохоѣдомъ“ або „зерноѣдомъ горошкомъ“. Той хрущикъ есть чорнобурый зъ бѣлымъ пятномъ на кôнци черева. Головка его кôнчить ся короткимъ але широкимъ рылкомъ, усыкъ у него пôдъ конець грубый, бедра заднихъ нôгъ згрубѣлі, а крыльця не сягають до кôнця туловища. Самиця вылѣтае на весну, коли горохъ цвите, и складае яечка въ цвѣты гороху або бобу на молоденькі стручки и то такъ, що кладе по одному въ то мѣсце, де пôдъ лушпиною есть зеренце. Зъ тыхъ яечокъ вылазять вôдтакъ червачки, котрі вѣдають ся ажь въ само зерно гороху и тутъ жиють и разомъ зъ горохомъ ростуть. Коли вôдтакъ горохъ зъ тымъ червачкомъ на другій рôкъ посѣе ся, то червачокъ перероджуе ся въ хрущика и вылазить зъ него, та плодить ся дальше.

Той горохоѣдъ робить отже велику шкоду въ горосѣ, бо не лишь що червивого гороху не можна ѣсти и вôнъ не мае нѣякого смаку, але ще и такій червивый горохъ не можна продати. А треба знати, що якъ де той горохоѣдъ замножить ся, то поницить цѣлі ланы гороху.

Якъ же бы то позбути ся того шкôдника? Брали ся вже на тысячні способы, але якось нѣчо не помагало, бо самички лѣтають весною всюды по поляхъ и складають въ цвѣтъ гороху свои яечка. Хочь бы и якъ чистый горохъ посѣяти, а коли на другôмъ поли хочь бы и далеко бувъ засѣяный горохъ зъ тымъ горохоѣдомъ, то и заразъ кине ся вôнъ и на чистый горохъ та зовсѣмъ его понищить. Въ декотрыхъ сторонахъ розмноживъ ся той горохоѣдъ вже такъ, що не можна нѣгде достати чистого гороху и такій дуже дорого платити ся.

Але оденъ господарь таки вынайшовъ спосôбъ на того шкôдника. Вôнъ спровадивъ бувъ собѣ кôлька родôвъ гороху и хотѣвъ спробовати, котрый буде найлѣпшій. Горохъ бувъ весь зовсѣмъ чистый вôдъ того хрущика. Коли-жь вôнъ той горохъ засѣявъ и въ осени его зôбравъ, показалось, що майже на кождôмъ зеренци було маленьке синяво-чорне пятно, пôдъ котрымъ, якъ коли-бъ пôдъ накрывкою сидѣвъ горохоѣдъ.

Вôнъ вже не хотѣвъ сѣяти бôльше гороху, ажь жѣнка его зварила ему разъ гороху, що посѣяла була у себе въ городѣ а горохъ той бувъ зовсѣмъ чистый. Вôнъ ставъ теперь слѣдити, що тому за причина, бо горохъ у поли а въ городѣ бувъ той самъ, а тамтой мавъ хрущики, сей же нѣ. Причина того пояснила ся ажь на другій рôкъ, коли его жѣнка хотѣла садити бôбъ, котрый посадила була торôкъ на розплодокъ; въ кождôмъ зернѣ бобу було по пять до вôсѣмъ горохоѣдôвъ. Вôнъ ставъ отже слѣдити за причиною тою и дослѣдивъ, що самички горохоѣдôвъ лѣпше любять сѣдати на цвѣтъ бобу, якъ на цвѣтъ гороху. Господарь той ставъ отже робити пробы и обсаджувавъ горохъ грубозернистымъ бобомъ. Показалось, що горохъ обсадженый бобомъ бувъ зовсѣмъ чистый а за то въ бобѣ було повно горохоѣдôвъ. На другій рôкъ засѣявъ вôнъ вже кôлька морґôвъ и то не дуже чистымъ горохомъ та попересаджувавъ его бобомъ; въ осени показалось, що зерно гороху було зовсѣмъ чисте и бôбъ повенъ горохоѣдôвъ. Вôдъ того часу робивъ ôнъ такъ завсѣгди и за каждый разъ мавъ чистый горохъ, котрый продававъ о пôвтора або о 2 зр. за сотнаръ дорожше якъ его сусѣды а червачливый бôбъ уживавъ на пашу для худобы. Сей спосôбъ варто бы и у насъ пробовати.

Якъ зробити, щобы шкôра не промакала? — Бере ся жовтого воску, звычайнои мягкои смолы, рыбячого трану и льняного олѣю, всего по рôвнôй части на вагу (н. пр. 25 дека воску, 25 дека смолы и 25 дека трану та олѣю) и варить ся то все въ глинянôмъ горшку на грани и розмѣшуе ся все добре, щобы вôскъ и смола въ олѣю и транѣ добре розпустили ся. Коли то смаровило мае служити до чорнои шкôры, то додае ся ще трôшки кінрусу (саджѣ, котру купуе ся въ крамахъ), щобы смаровило стало досыть чорне, н. пр. на 25 дека всеи мѣшанины 1 ґрамъ кінрусу. Шкôра, мащена тымъ смаровиломъ, не промакае хочь бы и въ якôй водѣ, и длятого добре нею мастити чоботы, котрыхъ уживае ся до великого болота.

Послѣдни вѣсти.

Nordd. Allg. Ztg. довѣдуесь — якъ каже — зъ найдостовѣрнѣйшого жерела, що всѣ вѣсти зъ Россіи, будьтобы тамъ перемѣщено войска зъ Кавказу и другихъ сторôнъ на границю Галичины, суть неправдиві. Такъ само неоправданє есть всякє занепокоенє, яке стали ширити деякі ґазеты зъ причины надания царемъ ордера св. Андрея францускому президентови республики. Въ мѣродайныхъ кругахъ видять въ тôмъ наданю ордера выключно лишь актъ межинародной чемности, до котрои спонукало вôдданє послѣдной чести кн. Ляйхтенберґскому и подорожь россійского наслѣднима престола въ францускихъ кольоніяхъ.

Въ Софіи оголошено плякатами рескриптъ кн. Фердинанда до Стамболова, въ котрôмъ высказує свôй жаль, що убито невинно такого талановитого чоловѣка якъ Белчевъ. Князь радъ зъ того, що нарôдъ заявивъ своє обурене по сѣй причинѣ а рôвночасно и радôсть зъ того, що Стамболову не стало ся нѣчого. Внутрѣшні и внѣшні вороги видко не мають надѣи, що можуть край зруйнувати ворохобнями и бунтами.

Але вороги болгарскои державы не осягнуть своеи цѣли черезъ убійства болгарскихъ мужѣвъ державныхъ. Невинно пролита кровь Белчева лишь скрѣпить ще бôльше патріотизмъ Болгаръ, о котрый розбôють ся всѣ злі намѣреня ворогôвъ. Князь складаючи Стамболову, свому першому дорадникови и знаменитому дѣятелеви для независимости свободы Болгаріи, свои найщирѣйші желаня, высказує надѣю, що правительству удасть ся енерґічними мѣрами здушити послѣдні останки ворожихъ елементôвъ въ краю.

Телеграмы.

Прага 4 цвѣтня. Рада мѣста Праги постановила коштомъ громады дати зробити портретъ помершои Ріґеровои и повѣсити его або въ старôмъ ратуши або въ якôмъ заведеню наукôвомъ.

Вѣдень 4 цвѣтня. Лінбахеръ занедужавъ небезпечно а вôдъ вчера станъ его здоровля ще бôльше погôршивъ ся.

Берлинъ 4 цвѣтня. Пôсля *Nord. Allg. Ztg.* мае заключенє австро-нѣмецкои угоды торговельнои наступити вже въ слѣдуючôмъ тыждни.

Поѣзды зелѣзничі.

Пôсля годинника львôвского. (Ôдъ 1 жовтия 1890).

До Львова приходять:	Поѣздъ поспѣшн. або кур.	Поѣздъ особовый	Поѣздъ особовый	Поѣздъ мѣшаный
Зъ Кракова	4·03	9·28	8·50	7·15
Зъ Пôдволочискъ	2·20	7·30		3·15
Зъ Пôдволочискъ на Пôдзамче	2·08	7·01		2·38
Зъ Сухи, Хирова, Стрыя, Гусятына и Станіслава		8·30		
Зъ Будапешту, Мункача, Лавочного, Стружа, Хирова, Стрыя, Гусятина и Станіслава		12·08		
Зъ Сучавы, Черновець, и Станіслава		6·53		
Зъ Букарешту, Яссъ, Черновець, Гусятина и Стан.		2·—		
Зъ Букарешту, Яссъ, Черновець, Гусятина и Стан.	8·—			
Зъ Белзця (Томашева)				5·41
Зъ Белзця (лишь у вторки и пятницѣ)				10·17
Зô Львова ôдходять:				
До Кракова	2·28	8·30	4·20	7·20
До Пôдволочискъ	4·11	9·50		10·35
До Пôдволочискъ на Пôдзамче	4·22	10·15		11·05
До Стрыя, Хирова, Стружа, Лавочного, Мункача, Будапешту, Станіслава и Гусятина		5·55		
До Стрыя, Хирова и Сухи		10·20		
До Стрыя, Хирова, Сухи, Лавочного, Мункача, Будапешту, Станіслава и Гусятина		8·45		
До Станіслава, Черновець, Яссъ, Букарешту и Гусятина	9·16			
До Станіслава, Черновець. Яссъ и Букарешту		4·30		
До Станіслава, Гусятина, Черновець и Сучавы		10·16		
До Белзця (Томашева)				8·03
„ лишь въ пятницѣ				2·29
„ лишь вô вторки				4·43

Примѣтка: Годины пôдчеркнені лінійкою означають часъ нôчный ôдъ год. 6 вечеръ до год. 5 мін. 59 рано.

Одвѣчательный редакторъ: Адамъ Креховецкій

Инсераты до „Народнои Часописи“ просимо пересылати до конторы пана **Льеопольда Литыньского** у Львовѣ, ул. Валова ч. 14. Цѣна стиха въ одноразовôмъ инсератѣ стоить 7 кр., при бôльше разовôмъ помѣщеню 6 кр. ôдъ стиха петитового. Пп. Купцѣ и Промышленники, котрѣ частѣйше будуть свои оповѣщеня умѣщати, одержують ôдповѣдный рабатъ.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.